

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 21.11.2025
Sayı : 591

10/3430

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de son dönemde kamuoyuna art arda yansıyan; sokak satıcılarından temin edilen yiyecekler, restoran ve toplu yemek hizmeti sunan işletmeler ile ev dışı tüketim noktaları kaynaklı gıda zehirlenmesi vakalarının; bu vakaların kimyasal, mikrobiyolojik ve çevresel toksin maruziyetleriyle muhtemel bağlantılarının; denetim süreçlerinde yaşanan yapısal sorunların; gıda güvenliği mevzuatının uygulanmasında ortaya çıkan boşlukların ve ilgili bakanlıklar arasındaki koordinasyon eksikliklerinin tüm yönleriyle araştırılarak değerlendirilmesi ve toplum sağlığının korunmasına yönelik politika önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ve teklif ederiz. 20/11/2025

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizin farklı illerinde son dönemde art arda meydana gelen ve sokak satıcılarından temin edilen yiyecekler, restoranlar, hazır yemek firmaları ile toplu organizasyonlarda sunulan gıdalar sonrası ortaya çıkan zehirlenme vakaları; bazı durumlarda çok sayıda vatandaşın eş zamanlı etkilenmesine, ağır klinik tabloların gelişmesine ve hatta ölümle sonuçlanan hadiselerin yaşanmasına neden olmuş, kamu sağlığı açısından kaygı verici bir görünüm ortaya çıkarmıştır.

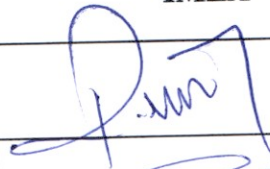
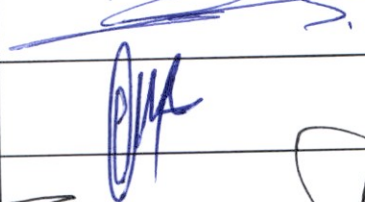
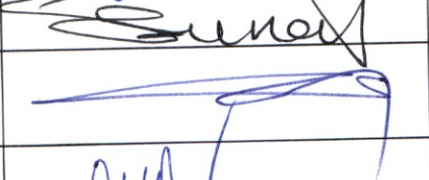
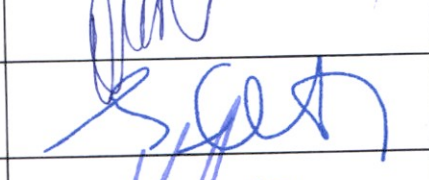
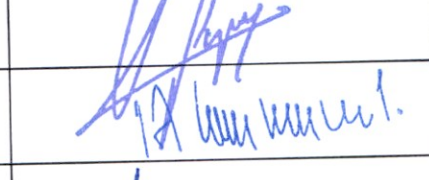
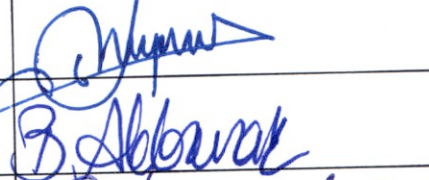
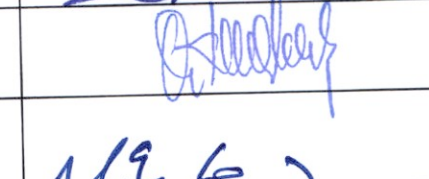
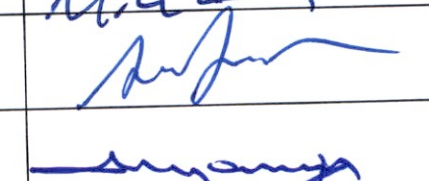
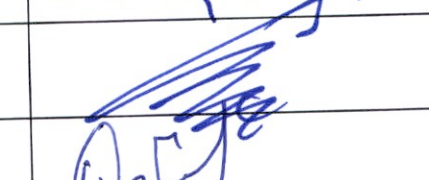
Bu vakaların bir bölümünde bakteriyel toksinler ve hijyen eksikliği belirleyici olurken; bazı olaylarda ise aile bireylerinin aynı anda ve şiddetli şekilde etkilenmesi; ağır metal, pestisit veya temizlik maddesi kaynaklı kimyasal kontaminasyon ihtimalini gündeme getirmiştir. Nitekim toksikoloji literatüründe ortaya konulduğu üzere, özellikle kurşun gibi ağır metallerin gıda zincirine toprak, su veya üretim süreçlerindeki hatalar yoluyla karışması ciddi akut ve kronik toksisiteye neden olmakta; sinir sistemi, kardiyovasküler fonksiyonlar ve hematopoetik süreçler üzerinde yıkıcı etki yaratmaktadır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nda izlenebilirlik, çapraz bulaşmanın önlenmesi, risk analizine dayalı kontrol mekanizmaları ve hijyen yükümlülükleri açıkça düzenlenmiş olmasına rağmen; kayıt dışı gıda üretiminin yaygınlığı, sokak satıcılarının büyük ölçüde denetim dışı kalması, restoran ve toplu yemek şirketlerinde depolama-sıcaklık kontrollerinin yetersizliği ve zabıta-bakanlık birimleri arasında koordinasyon eksikliği; mevcut mevzuatın caydırıcı ve koruyucu işlevinin tam anlamıyla çalışmadığını göstermektedir.

Tüm bu nedenlerle, artan zehirlenme vakalarının münferit hadiselere indirgenmesi mümkün değildir; konu, gıda güvenliği zincirinin bütününe ilgilendiren yapısal bir sorun olarak ele alınmalıdır. Dahası, bu tür olaylar yalnızca halk sağlığı yönünden değil; turizm sektörü, dış ticaret ve ülkemizin uluslararası itibarı bakımından da olumsuz sonuçlar doğurma potansiyeli taşımaktadır.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi devletin, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını güvence altına alma ve bunu sağlamak için gerekli tedbirleri alma yükümlülüğünü düzenlemekte olup; gıda güvenliğinin temini bu yükümlülüğün doğrudan kapsamındadır.

Bu çerçevede, son dönemde yaşanan zehirlenme vakalarının sebeplerinin teknik, tıbbi, kimyasal ve idari yönleriyle bütüncül biçimde incelenmesi; denetim süreçlerinin ve bakanlıklar arası koordinasyonun etkinliğinin değerlendirilmesi; sokak lezzetleri ve restoranlardaki risklerin haritalandırılması; ağır metal ve diğer kimyasal kontaminasyon ihtimallerinin bilimsel veriler ışığında araştırılması ve toplum sağlığının korunmasına yönelik yapısal iyileştirmelerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Ridvan LİZ	Görecik	
Y. Selçuk TÜRKÖZÜ	Bursa	
Turan YALDIR	Aksaray	
Genel Zinal	Manisa	
Selcan Tascı	Tekirdağ	
Hikmet Ergün	Ağrı	
Erhan USTA	Samsun	
Uğur Payraz	Antalya	
A. Bülent Tokdemir	Ankara	
Mehmet Mustafa GÜRBAN	Gaziantep	
Burak Akburak	İstanbul	
İsmail Hakkı Kaya	Yozgat	
Yavuz AİDİN	Trabzon	
Ömer Karakaş	Aydın	
Metin ERGUN	Muğla	
A. Ferit ÇİRKİN	Hatay	
Hüsnü KIRKÇI	İzmir	
Yüksel Arslan	Ankara	
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	